

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**КАФЕДРА МЕТОДИКИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН**

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ

**КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ПЛАНУВАННЯ ТА
ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНО-ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ**

ОЛЕНА ЮДЕНКОВА

Біла Церква, 2024

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ
МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»**

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**КАФЕДРА МЕТОДИКИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН**

ОЛЕНА ЮДЕНКОВА

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ПЛАНУВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНО-ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ**

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри методики
професійної освіти та
соціально-гуманітарних дисциплін
протокол № 2 від «6» лютого 2024 р.
Завідувач кафедри

Михайло ЖУК
к. філософ. н., доцент

УДК 378.37.001

Категорія слухачів: педагогічні працівники закладів професійної (професійно-технічної) освіти галузі знань 01 «Освіта»

Юденкова Олена. Компетентнісний підхід до планування та організації професійно-практичної підготовки: робоча навчальна програма. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2024. 30 с.

Компетентнісний підхід в професійній освіті формує фахівців, здатних не лише володіти знаннями, але й ефективно застосовувати їх у реальних умовах, створюючи міцний фундамент для інновацій та стійкого розвитку

БІНПО УМО НАПН України, 2024
© Юденкова О.П., 2024

ЗМІСТ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

1. АНОТАЦІЯ ПРОГРАМИ	5
2. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ	8
3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ВИКЛАДУ ТА ЗАСВОЄННЯ МАТЕРІАЛІВ КУРСУ	11
4. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ЗА ТЕМАМИ	11
5. ПЛАН ЛЕКЦІЇ	14
6. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	14
7. ПРОБЛЕМНО-ПОШУКОВІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СЛУХАЧА	16
8. КОМПЛЕКС ПРАКТИЧНИХ (ТЕСТОВИХ) ЗАВДАНЬ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ	17
9. МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	21
10. ГЛОСАРІЙ КЛЮЧОВИХ СЛІВ	21
11. ЦИФРОВА БІБЛОТЕКА	23
12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	29

1. АНОТАЦІЯ ПРОГРАМИ

Недостатня кількість кваліфікованих кадрів та відповідних у них сучасних навичок до роботи на високотехнологічних виробництвах, відтік людського капіталу на зовнішні ринки праці та мобілізація великої кількості працівників до Сил Оборони України, внутрішнє переміщення великої кількості громадян з районів активних бойових дій до більш безпечних є однією з проблем та реалій вітчизняної економіки. У зв'язку з цим, система професійної освіти та професійного навчання вимагає термінового реформування, а відповідно актуалізується пошук шляхів та методів підготовки конкурентоздатних фахівців. Реформування професійної освіти в Україні передбачає масштабне «перезавантаження» системи, яке супроводжуватиметься не лише модернізацією інфраструктури, а й зміною стандартів освіти та навчання педагогів.

30 березня 2021 року Президент України Володимир Зеленський підписав Указ «Про пріоритетні заходи щодо розвитку професійної (професійно-технічної) освіти», на виконання створено Раду з питань розвитку професійно-технічної освіти як консультативно-дорадчого органу при Президентові.

9 грудня 2021 року Уряд затвердив концепцію Державної цільової соціальної програми розвитку на 2022-2027 роки, яка передбачає реалізацію реформи децентралізації, осучаснення змісту та якості освіти, розвиток партнерства, а також популяризацію професійної освіти.

Для виконання поставлених завдань перед ЗП(ПТ)О необхідно оновлювати зміст і методики навчання, які сьогодні не відповідають ні вимогам роботодавців ні користувачам освітніх послуг – здобувачам освіти.

Найбільш актуальні проблеми професійно-практичної підготовки кваліфікованих робітників, причини їх виникнення та пропозиції щодо їхнього усунення пропонується розв'язати через сучасні методичні механізми планування професійно-практичної підготовки.

Актуальність робочої програми «Компетентнісний підхід до планування та організації професійно-практичної підготовки» обумовлюється подальшим розвитком теорії та практики навчання, практичною значущістю галузей педагогічної науки – дидактики та методики в організації навчально-виробничого процесу ЗП(ПТ)О. Необхідністю врахування в професійній діяльності майстра виробничого навчання міжнародних стандартів і практики професійної підготовки кадрів, засад організації та методики професійного навчання відповідно до сучасних і перспективних потреб ринку праці; досконале опанування складовою частиною педагогіки – дидактикою, як наукою, що досліджує закони, закономірності, принципи і засоби навчання.

Програма знайомить слухачів з:

- з вихідними загальнопедагогічними, нормативно-правовими, методичними положеннями та особливостями процесу професійного (практичного, виробничого) навчання на засадах компетентнісного підходу;

- з методами та формами, засобами виробничого навчання, загальною методикою виробничого навчання в навчальних майстернях та умовах сучасного виробництва, що пов'язані з технологією компетентізованого навчання;

- з теоретичними та практичними основами конструювання компетентнісного уроку; системою обліку та оцінки якості результатів професійно-практичної підготовки (виробничого навчання та практики в умовах виробництва);

- вимогами до підготовки майстрів виробничого навчання та викладачів ЗП(ПТ)О до занять, складовими педагогічної майстерності, педагогікою співробітництва та методикою планування, організації та аналізу відкритих занять.

Мета програми полягає:

- у вдосконаленні та розвитку навчально-методичної та фахової компетентності педагогічних працівників, сприянні розвитку професійно-важливих якостей та інноваційного потенціалу для забезпечення дидактичної складової професійної підготовки кваліфікованих робітників в сучасних умовах з використанням технологічного забезпечення компетентнісного підходу в професійній освіті;

- у поглибленні та продовженні формування у майстрів виробничого навчання та викладачів ЗП(ПТ)О знань, умінь, навичок та досвіду діяльності з методичних основ з планування професійно-практичної підготовки на засадах компетентнісного підходу; створення умов для ефективного оволодіння майбутньою професійною діяльністю здобувачами освіти; оволодіння сучасними методиками, що дозволяють отримати відповідні кваліфікації та сучасні навички випускникам ЗП(ПТ)О у відповідності з їх інтересами та здібностями, вимогами ринку праці та концепцією розвиваючої професійної освіти.

Завдання програми полягає: в ознайомленні слухачів курсів підвищення кваліфікації із сутністю проблеми в педагогічній теорії та практичній діяльності закладів професійної (професійно-технічної) освіти щодо нових пріоритетів в професійній діяльності майстрів виробничого навчання та викладачів ЗП(ПТ)О за напрямками:

- планування та організація професійно-практичної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників в умовах занурення в майбутню професійну діяльність з метою формування у них професійних компетентностей;

- сучасні підходи до організації і проведення занять різних типів і видів з застосуванням технологій компетентнісного навчання;

- компетентнісний урок як цілісна дидактична система;

- методика планування, організації та аналізу відкритих занять та сучасні інструменти перевірки рівня навченості здобувачів освіти.

Педагогічний працівник, працюючи у багатомірному контексті, мусить розуміти взаємозв'язки між освітою, ринком праці та суспільством, щоб мати ефективну можливість сприяння учням в їх розвитку в цілому та під час

кризового стану зокрема і відповідно до цього ще одним завданням ЗМ є формування у слухачів курсів підвищення кваліфікації логіки процесу професійно-практичної підготовки (виробничого навчання) з різних сторін: змістовної, дидактичної, процесуальної, стратегічної.

Курс призначений для педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Бюджет навчального часу становить 8 годин (0,26 кредиту ЄКТС).

Освітній процес здійснюється за такими формами: лекція (2 год.), семінарське заняття (6 год.)

Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу ЗМ «Методичні основи планування професійно-практичної підготовки» полягає в єдності його цілей, змісту, дидактичного процесу й організаційних форм та являє собою сукупність інформаційних і навчально-методичних матеріалів, що призначені забезпечити всі основні його етапи – від надання навчальної інформації, її сприйняття, усвідомлення й застосування з метою оволодіння визначеним обсягом знань та переліком визначених компетентностей за методикою планування професійно-практичної підготовки до контролю результатів впровадження отриманих навичок в професійній діяльності. Унормована в ЗМ сукупність зазначених нижче матеріалів складає його навчально-методичне забезпечення (опорні конспекти, вправи, ситуаційні завдання, анкети на рефлексію).

Навчально-методичне забезпечення курсу представлено науково-методичними матеріалами (лекція, семінарські заняття, завдання до самостійної роботи, вправи, опорні конспекти до занять) і списком рекомендованих джерел до тематики електронного курсу.

Реалізація завдань для досягнення результатів РНП здійснюється шляхом:

- Самостійного опрацювання слухачами навчального матеріалу.
- Виконання контрольних-діагностичних матеріалів семінарських занять, спрямованих на вдосконалення вмінь і навичок на практиці застосовувати набуті теоретичні знання.
- Учасі в рефлексійно-оцінювальному блоці з метою використання здобутих знань, умінь (навичок) у професійно-педагогічній діяльності.
- Написанні та захисту на підсумковому етапі випускної роботи (на вибір

ЕНК розроблено для педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти галузі знань 01 «Освіта» на всіх етапах курсів підвищення кваліфікації за різними моделями навчання (очною, заочною, очно-дистанційною, дистанційною). Матеріали ЗМ можуть бути опановані в off-line і on-line режимах.

Бюджет навчального часу становить 8 годин, з яких: лекція (2 год.), семінарські заняття (6 год.).

2. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Очікувані результати опрацювання матеріалів включають:

1	Знання і розуміння	<ul style="list-style-type: none">– про сучасні тенденції в освіті, розуміння сутності компетентнісного підходу та його роль у професійно-практичній підготовці майбутніх кваліфікованих робітників;– процесу планування навчальних програм на основі компетентнісного підходу, врахування потреб ринку праці та сучасних технологій;– методів та підходів до організації ефективного навчання, врахування індивідуальних особливостей здобувачів освіти і створення сприятливого середовища для розвитку їхніх компетенцій;– навичок оцінювання компетенцій здобувачів освіти, включаючи використання різноманітних методів індивідуального та групового оцінювання;– важливості взаємодії з роботодавцями та ключовими стейкхолдерами з економічного сектору для забезпечення актуальності програм і підготовки здобувачів освіти до вимог ринку праці;– використання технологічного забезпечення компетентнісного підходу в освітньому процесі для підвищення ефективності та привабливості навчання;– правил ефективної комунікації зі здобувачами освіти, колегами та іншими зацікавленими сторонами, створенні позитивного та сприятливого освітнього середовища;– усвідомленні необхідності постійного навчання та вдосконалення власних професійних компетенцій відповідно до змін у сфері освіти та ринку праці.
2	Розвинені вміння	<ul style="list-style-type: none">– з планування та розробки навчальних програм: розробка компетентнісно-орієнтованих навчальних програм, які враховують потреби ринку праці та вимоги сучасного галузевого розвитку;– з організації і проведення професійно-практичної роботи: ефективна організація практичної частини навчання, використання реалістичних завдань та сценаріїв для розвитку практичних навичок здобувачів освіти;– з використання інтерактивних методів навчання: здатність використовувати різні

		<p>інтерактивні методи та техніки для залучення здобувачів освіти та створення зацікавленості у навчанні.</p> <ul style="list-style-type: none"> – з оцінювання компетенцій: використання різноманітних методів оцінювання для визначення рівня засвоєння здобувачами освіти компетентностей та навичок; володіння інструментами формувального оцінювання; – з співпраці з роботодавцями та стейкхолдерами: розвиток вмінь співпраці з підприємствами та роботодавцями для організації стажування, організації виробничої практики та забезпечення адекватної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників до реальних вимог ринку праці у вибраній сфері; – з використання технологічного забезпечення компетентнісного підходу в професійній освіті: володіння сучасними технологіями для поліпшення навчально-виробничого процесу та залучення здобувачів освіти до майбутньої професійної діяльності; побудови освітнього середовища цифрового закладу професійної освіти; – з самовдосконалення: формування навичок постійно оновлювати свої знання та вміння відповідно до змін у сфері професійної освіти та ринку праці. <p>- застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю навчальної групи.</p>
3	<p>Диспозиції (цінності, ставлення)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – необхідність, доцільність та можливість врахування в професійно-практичній підготовці майбутніх кваліфікованих робітників в сучасних умовах досвіду європейських країн та перспективи відновлення економіки України у повоєнний час; – важливість підвищення якості навчально-виробничого процесу у ЗП(ПТ)О шляхом дидактичного проектування професійно-практичної підготовки націленої на формування у випускників сучасних навичок, оновлення змісту та підвищення ефективності організації та проведення виробничого навчання та виробничої практики в умовах закладу освіти та на виробництві, формуванні професійних

		компетенцій відповідно до вимог державних освітніх та професійних стандартів на компетентнісній основі.
--	--	---

Ключові слова: компетентнісний підхід, планування освітніх (навчальних) програм, професійно-практична підготовка, сучасні тенденції в освіті, ринок праці та вимоги роботодавців, інноваційні методи навчання, оцінювання компетентностей випускників ЗП(ПТ)О, співпраця з підприємствами та стейкхолдерами, використання технологічного забезпечення компетентнісного підходу в професійній освіті, ефективність педагогічного процесу, розвиток навичок у здобувачів професійної освіти, самовдосконалення педагогічних працівників в умовах концепцій розвиваючої професійної освіти

Реалізація завдань для досягнення результатів спецкурсу здійснюється шляхом:

- Самостійного опрацювання слухачами навчального матеріалу.
- Виконання контрольних-діагностичних матеріалів, спрямованих на вдосконалення вмінь і навичок на практиці застосовувати набуті теоретичні знання.
- Учасності в рефлексійно-оцінювальному блоці з метою використання здобутих знань, умінь (навичок) у професійно-педагогічній діяльності.
- Написанні та захисту на підсумковому етапі випускної роботи/проєкту (на вибір).

3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ВИКЛАДУ ТА ЗАСВОЄННЯ МАТЕРІАЛІВ КУРСУ

№ з/п	Тематичний план	Формальні заняття, кількість годин			
		Лекції	Семинарськ е заняття	Самостійна робота	Разом
1	Планування та організація професійно-практичної підготовки в умовах виробництва	2			
2	Сучасні підходи до організації і проведення занять різних типів і видів з використанням технологічного забезпечення компетентнісного підходу в професійній освіті		2		
3	Компетентнісний урок як цілісна дидактична система		2		
4.	Методика планування, організації та аналізу відкритих занять. Інструменти формульовального та підсумкового оцінювання результатів навченості здобувачів освіти		2		
<i>Разом</i>		2	6	0	8

4. ЗМІСТ КУРСУ ЗА ТЕМАМИ

Тема 1. Планування та організація професійно-практичної підготовки в умовах виробництва.

Виробниче навчання як педагогічна система. Основні етапи розвитку (порівняльний аналіз) системи професійної освіти, проектування діяльності ЗП(ПТ)О в умовах реформування, маркетинговий аналіз освітніх послуг в умовах децентралізації управління освітою. Вплив розвитку «Індустрії 4.0» та трендів шостого технологічного укладу на людський капітал промислового підприємства та сучасні вимоги до підготовки кваліфікованих робітників. Нормативно-правова база підготовки кваліфікованих робітників. Зміни в законодавстві України в умовах дії воєнного стану, що актуалізують нові виклики перед майстрами виробничого навчання (викладачами) ЗП(ПТ)О. Нові пріоритети в професійній діяльності. Система цілей виробничого навчання.

Основи дидактики виробничого навчання, функції та принципи професійно-практичної підготовки, методика планування і проєктування освітнього процесу у закладі професійної освіти, зміст освіти, методи, засоби і форми організації освітнього процесу, що забезпечують розв'язання завдань професійної освіти.

Сучасні вимоги до процесів виробничого навчання та практики. Структура та зміст діяльності майстра виробничого навчання. Софт-скіли, що доповнюють професійні компетенції майстра виробничого навчання в сучасних умовах здійснення професійної діяльності.

Основи проєктування уроку виробничого навчання в майстернях та на виробництві. Дидактичні основи проблемно-розвиваючого підходу до навчання. Постановка виховних цілей під час уроків виробничого навчання.

Тема 2. Сучасні підходи до організації і проведення занять різних типів і видів з використанням технологічного забезпечення компетентнісного підходу в професійній освіті.

Організація і проведення професійно-практичної підготовки майбутніх фахівців в умовах закладу професійної освіти і підприємства (сфери обслуговування) з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти. Нові підходи до професійного навчання молоді на основі врахування перспективних вимог сучасного виробництва - формування професійно-компетентного випускника, здатного до професійної мобільності в умовах цифровізації суспільства, економіки.

Логіка побудови професійно-практичної підготовки. Класифікація типів і видів уроків виробничого навчання. Дидактичні вимоги до уроку виробничого навчання та його структури. Творчий підхід майстра виробничого навчання до пошуку ефективних інноваційних технологій, перенесення центру складності проведення з інформаційного навчання на активізацію пізнавальної діяльності та самостійної навчальної роботи, використання ігрових та кейс технологій із застосуванням активних форм навчання, технологій проєктного, проблемного та продуктового навчання.

Основи вибору технології виробничого навчання в сучасних умовах: вибір форм організації практичної підготовки, вибір методів практичного навчання. Чинники, що впливають на вибір форм та методів навчання. Активізація пізнавальної діяльності здобувачів освіти.

Характеристика традиційного і сучасного уроків в ЗП(ПТ)О. Створення навчально-методичного комплексу на засадах SMART-управління. Розвиваючі технології професійної освіти: компетентнісний аспект. Компетентнісне навчання на практиці.

Тема 3. Компетентнісний урок як цілісна дидактична система.

Зміст і технології розвиваючої професійної освіти: компетентнісний аспект. Технологічне забезпечення компетентнісного підходу уроку

виробничого навчання. Сутність компетентнісного підходу в процесі підготовки майбутніх кваліфікованих робітників. Ключові та предметні компетентності. Сучасний урок у контексті компетентнісної освіти. Професійні стандарти та оновлення трудових функцій фахівців на їх основі. Визначення ключових термінів: «компетентнісний урок» і «цифрова дидактика». Роль емоційного інтелекту у формуванні мотивації до навчальної діяльності.

Планування та нормування навчально-виробничої діяльності здобувачів освіти як складові компоненти підготовки професійно-компетентного випускника ЗП(ПТ)О.

Моніторинг розвитку професійно-освітньої діяльності здобувачів освіти. Облік та оцінка якості результатів професійно-практичної підготовки як компоненти вимірювання готовності майбутнього кваліфікованого робітника до професійної діяльності. Нова роль кваліфікаційних центрів.

Тема 4. Методика планування, організації та аналізу відкритих занять. Інструменти формульовального та підсумкового оцінювання результатів навченості здобувачів освіти.

Методика планування та організації та уроків виробничого навчання в навчальних майстернях ЗП(ПТ)О. Методика планування та організації уроків виробничого навчання в різні періоди оволодіння професією, бригадна форма навчання. Методика планування та організації уроків виробничого навчання в умовах виробництва. Методика планування та організації та аналізу проходження здобувачами освіти виробничої практики.

Взаємовідвідування як колективна форма підвищення кваліфікації та методичної компетентності педагогічних працівників ЗП(ПТ)О. Підведення підсумків до проведеного уроку. Техніки отримання зворотного зв'язку з аудиторією. Загально-методичні вимоги щодо аналізу відкритих занять. Аналіз робочої та нормативної документації майстра виробничого навчання. Аналіз плану проведення заняття.

Засоби навчання та контролю. Формульовальне та підсумкове оцінювання як інструменти покращення якості викладання та підвищення ефективності освітнього процесу.

5 ПЛАН ЛЕКЦІЇ

ТЕМА 1. ПЛАНУВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНО-ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В УМОВАХ ВИРОБНИЦТВА (2 год.)

1. Зміни в законодавстві України в умовах дії воєнного стану, що актуалізують нові виклики перед майстрами виробничого навчання. Нові пріоритети в професійній діяльності педагогічних працівників ЗП(ПТ)О.

2. Загальне поняття про дидактику, її об'єкт та предмет, функції, термінологія. Взаємозв'язок дидактики з методикою. Компетентнісне навчання.

3. Специфіка навчально-виробничого процесу в ЗП(ПТ)О: сутність, проєктування, форми і методи навчання, засоби навчання

4. Зміст виробничого навчання. Навчання та інструктування. Логіка процесу практичної підготовки в умовах виробництва. Результат навчання – сформовані компетентності.

Література: 1 – 8.

6. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 1. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ РІЗНИХ ТИПІВ І ВИДІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ В ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ

- закріплення, поглиблення і розширення знань слухачів курсів підвищення кваліфікації з використання сучасних підходів до організації і проведення занять різних типів і видів;

- формування вміння вибору типу й виду уроку, відповідного методу навчання;

- удосконалення здібностей по аргументації логіки та цілепокладання навчального процесу;

- демонстрація слухачами курсів досягнутого рівня теоретичної підготовки;

- формування навичок самостійної роботи по розробці схеми (плану) проведення уроку.

Література: 8 – 12.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 2. КОМПЕТЕНТІСНИЙ УРОК ЯК ЦІЛІСНА ДИДАКТИЧНА СИСТЕМА В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ДИДАКТИКИ

- Поняття компетентнісного підходу в освіті: визначення компетентнісного підходу; основні компоненти компетентностей (знання, уміння, навички, ставлення)
 - Компетентнісний урок: концепція та структура. Основні елементи компетентнісного уроку. Цілі та завдання компетентнісного уроку. Приклади компетентнісних завдань.
 - Цифрова дидактика: можливості та виклики. Визначення цифрової дидактики. Дорожня карти розвитку цифрового закладу професійної освіти.
 - Аналіз прикладів компетентнісних уроків. Розробка власного компетентнісного уроку в умовах цифрової дидактики.
 - Обговорення та рефлексія

Література: 12 – 15.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 3. МЕТОДИКА ПЛАНУВАННЯ, ОРГАНІЗАЦІЇ ТА АНАЛІЗУ ВІДКРИТИХ ЗАНЯТЬ. ІНСТРУМЕНТИ ФОРМУВАЛЬНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧЕНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

- Методика планування відкритих занять. Визначення цілей і завдань відкритого заняття. Структура плану заняття: вступ, основна частина, висновки. Використання різних форм і методів навчання. Освоєння методик планування.
- Організація відкритих занять. Підготовка навчальних матеріалів та ресурсів. Логістика та управління академічною групою під час заняття. Використання цифрових технологій для підтримки навчання. Аналіз відкритих занять
 - Методи аналізу ефективності заняття. Збір та інтерпретація зворотного зв'язку від учнів та колег. Впровадження змін та вдосконалень на основі аналізу
 - Навчання організації ефективного навчально-виробничого процесу.
 - Використання інструментів формуального оцінювання

Література: 15 – 20.

7. ПРОБЛЕМНО-ПОШУКОВІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СЛУХАЧА

Питання для самоконтролю до теми 1

1. Зміни в законодавстві України в умовах дії воєнного стану, що актуалізують нові виклики перед майстрами виробничого навчання (викладачами) ЗП(ПТ)О. Нові пріоритети в професійній діяльності.

2. Загальне поняття про дидактику, її об'єкт та предмет, функції, термінологія. Взаємозв'язок дидактики з методикою. Компетентісне навчання.

3. Специфіка навчально-виробничого процесу в ЗП(ПТ)О: сутність, проєктування, форми і методи навчання, засоби навчання

4. Зміст виробничого навчання. Навчання та інструктування. Логіка процесу практичної підготовки в умовах виробництва. Результат навчання – сформовані компетентності.

Питання для самоконтролю до теми 2

1. Сучасні тенденції та інноваційні підходами до уроку виробничого навчання (уроку професійно-теоретичної підготовки) у ЗП(ПТ)О.

2. Документальне забезпечення діяльності майстра виробничого навчання (викладача) ЗП(ПТ)О в умовах компетенізації освіти.

3. Характеристика традиційного і сучасного уроків в ЗП(ПТ)О. Створення навчально-методичного комплексу на засадах SMART-управління.

4. Розвиваючі технології професійної освіти: компетентнісний аспект.

5. Компетентнісне навчання на практиці.

Питання для самоконтролю до теми 3

1. Сутність компетентнісного підходу в процесі підготовки майбутніх кваліфікованих робітників. Сучасний урок у контексті компетентнісної освіти. Професійні стандарти та оновлення трудових функцій фахівців на їх основі. Визначення ключових термінів: «компетентнісний урок» і «цифрова дидактика».

2. Шляхи формування компетентностей. Особливості професійно-практичної підготовки кваліфікованих робітників в кризових умовах (військовий стан). Роль емоційного інтелекту у формуванні мотивації до навчальної діяльності.

3. Технологічне забезпечення компетентнісного підходу в професійній освіті. Цифровий освітній процес. Інтеграція традиційної та цифрової дидактики. Шляхи розвитку цифрового середовища ЗП(ПТ)О. Нова роль кваліфікаційних центрів.

Питання для самоконтролю до теми 4

1. Уточнення ключових термінів: «планування», «організація», «аналіз». Встановлення зв'язку між цими поняттями та їх роллю у відкритих заняттях.
2. Основні етапи планування відкритого заняття. Подання прикладів структури плану заняття та визначення основних елементів.
3. Критерії успішності відкритого заняття. Пояснення методів збору та оцінки зворотного зв'язку від учнів та колег.
4. Засоби навчання та контролю. Формувальне оцінювання як інструмент покращення якості викладання та підвищення ефективності освітнього процесу
5. Сучасні способи активізації навчання.

8. КОМПЛЕКС ПРАКТИЧНИХ (ТЕСТОВИХ) ЗАВДАНЬ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

ТЕМА 1.

1. Які основні цілі та завдання професійно-практичної підготовки в умовах закладу професійної освіти та виробництва?
2. Які етапи включає планування професійно-практичної підготовки здобувачів освіти у виробничому середовищі?
3. Шляхи розвитку компетентностей під час професійно-практичної підготовки?
4. Як оцінювати ефективність планування та організації професійно-практичної підготовки?
5. Як забезпечити взаємодію між ЗП(ПТ)О та підприємством у процесі підготовки майбутніх кваліфікованих робітників?
6. Як уникнути труднощів у виробничій практиці та забезпечити безпеку учнів? Організаційна поведінка – шляхи формування.
7. Які інноваційні методи та технології можна використовувати для підвищення ефективності професійно-практичної підготовки?
8. Як враховувати індивідуальні потреби та особливості здобувачів освіти у плануванні та організації підготовки?
9. Як вирішувати конфліктні ситуації та труднощі, які можуть виникнути під час професійно-практичної підготовки?
10. Які стратегії підтримки здобувачів освіти можна використовувати для досягнення успішних результатів у виробничому середовищі?
11. Що може слугувати «компасом» дидактики та «компасом» методики навчання?
12. Які зміни нормативно-правої бази імплементовано у ЗП(ПТ)О?

ТЕМА 2.

1. Які основні характеристики сучасних підходів до організації занять в ЗП(ПТ)О?
2. Як визначити педагогічні цілі для різних типів та видів занять?
3. Які є різновиди інтерактивних методів викладання та як вони впливають на активність здобувачів освіти?
4. Які інструменти та технології можна використовувати для підтримки сучасних підходів у викладанні?
5. Як вирізняються методи активного та практичного навчання і як їх застосовувати в різних сценаріях уроку?
6. Які стратегії можна використовувати для залучення здобувачів освіти до обговорень та спільної роботи на заняттях (групах, бригадах)?
7. Як враховувати різні рівні підготовки та індивідуальні потреби здобувачів освіти при плануванні та проведенні практичних занять ?
8. Як забезпечити навчання на заняттях, яке відповідає вимогам сучасного ринку праці?
9. Яка структура освітніх та професійних стандартів?
10. Який алгоритм підготовки викладача до сучасного уроку?

ТЕМА 3.

1. Як ви розумієте поняття «компетентнісний урок», «цифрова дидактика»?
2. Які основні принципи компетентнісного підходу ви вважаєте найважливішими в процесі підготовки кваліфікованих робітників?
3. Які переваги цифрової дидактики можуть сприяти реалізації компетентнісного підходу на уроках професійно-теоретичної та практичної підготовки?
4. Як цифрові технології можуть допомагати в забезпеченні індивідуалізованого навчання та розвитку компетентностей здобувачів освіти?
5. Які виклики виникають при впровадженні цифрової дидактики на компетентнісних уроках, і як їх можна подолати?
6. Як визначити (виміряти) та оцінити компетентності як результат навчання?
7. Як забезпечити взаємодію між майстрами виробничого навчання (викладачами) ЗП(ПТ)О та учнями для підтримки компетентнісного розвитку?
8. Як враховувати вимоги ринку праці під час організації компетентнісного уроку?

ТЕМА 4

1. Які етапи включає процес планування відкритого заняття?
2. Які основні елементи повинні бути враховані при створенні плану заняття, уроку виробничого навчання?

3. Як визначити конкретні цілі та завдання для відкритого заняття?
4. Які стратегії можна використовувати для мінімізації посттравматичних станів здобувачів освіти?
5. Як організувати ефективний взаємозв'язок між теоретичною та практичною частинами заняття? Між вступним інструктажем, поточним та заключним під час уроку виробничого навчання?
6. Як забезпечити взаємодію та комунікацію між здобувачами освіти під час відкритого заняття в умовах дистанційної освіти?
7. Як проводити аналіз ефективності відкритого заняття та визначити можливі шляхи вдосконалення?
8. Як уникнути можливих труднощів та вирішити конфліктні ситуації під час відкритого заняття?
9. Як використовувати інноваційні технології для підтримки планування та організації відкритих занять?
10. Які професійні стандарти включені до змісту підготовки у вашому ЗП(ПТ)О?
11. Чи застосовуєте ви інструменти формульовального оцінювання?

Завдання для самостійної роботи

ВИКОНАТИ ВПРАВУ:

1. Проаналізуйте процес виробничого навчання з позицій компетентнісного підходу та загальної характеристики навчально-виробничого процесу. Обґрунтуйте на підставі цього аналізу висновки про те, що професійно-практична підготовка (уроки виробничого навчання в умовах закладу освіти чи виробництва) – це не навчальна дисципліна, а самостійна частина навчально-виробничого процесу підготовки кваліфікованих робітників
2. Обґрунтуйте, у чому виявляється сутність взаємозв'язку основних функцій освітнього процесу в ЗП(ПТ)О – навчальної, виховної, розвивальної в процесі виробничого навчання?
3. Обґрунтуйте, чому професійна майстерність учнів є основою їх професійної компетентності.
4. Запропонуйте Пітчінг себе, майстра виробничого навчання через свою професію: кухаря, слюсаря, тракториста, зварювальника, закрійника тощо.

ВИКОНАТИ ВПРАВУ:

1. Порівняйте принципи традиційної та цифрової дидактики.
2. Обґрунтуйте, які основні дидактичні цілі реалізуються в процесі

виробничого навчання через документи письмового інструктування здобувачів освіти: інструкційні карти, технологічні карти, навчальні алгоритми та дорожні карти.

3. Опишіть роль мовленнєвої компетентності майстра виробничого навчання в процесі демонстрації, показу трудових прийомів і способу дій.

4. Укладіть «портфель» типових проблемних ситуацій, що характерні для процесу виробничого навчання за вашою професією.

5. Обґрунтуйте, яка дидактична ціль виконання вправ з використанням тренажерів різних груп та симуляторів (машинне навчання).

ВИКОНАТИ ВПРАВУ:

1. Які основні завдання планування виробничого навчання чи практики?
2. Яке призначення має перелік навчально-виробничих робіт з професії?
3. Обґрунтуйте, яка роль нормування навчально-виробничих робіт в якісному вирішенні питань формування професійних компетентностей?
4. Чи застосовуєте ви в своїй роботі шкалу перевідних коефіцієнтів за поданим прикладом:

**Коефіцієнти для переводу робочих норм часу в учнівські норми
За професією «Секретар керівника (організації, підприємства, установи)»**

Місяць Навчання	Коефіцієнт часу
Вересень	2,0
Жовтень	1,9
Листопад	1,8
Грудень	1,7
Січень	1,6
Лютий	1,5
Березень	1,4
Квітень	1,2
Травень	1,0
Червень	1,0
Липень	1,0

5. Розгляньте і проаналізуйте планову документацію для проведення сучасного уроку виробничого навчання. Що на вашу думку потрібно додати, що б ви змінили?

9. МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ

Модульний контроль результатів опанування ЕНК здійснюється на підставі виконання семінарських завдань та виконання блоку методичних завдань.

Метод оцінювання – продукт.

Методичні завдання є особливим видом професійно-педагогічних завдань за своїми функціями, метою, структурою змісту, характеристиками і результатами розв'язання.

РЕЗУЛЬТАТ: за наслідками виконання всього комплексу практичних завдань, рефлексійних анкет, вправ та методичних завдань у слухача курсів підвищення кваліфікації формується професійно-педагогічна компетентність з напрямку «готовність впроваджувати інноваційні виробничі технології в підготовку кваліфікованих робітників».

1. Модульне методичне завдання:

1. Визначити суть і роль інноваційних виробничих технологій галузі, для якої здійснюється підготовка в конкретному ЗП(ПТ)О.

2. Визначити загальні педагогічні умови, які мають бути створені в конкретному ЗП(ПТ)О для впровадження інноваційних виробничих технологій.

3. Створити модель впровадження інноваційних виробничих технологій в підготовку майбутніх кваліфікованих робітників певної галузі.

2. Конструювання модулю з інноваційними виробничими технологіями в змісті навчальної дисципліни.

Рівні сформованості готовності педагогічних працівників застосовувати компетентнісний підхід при плануванні та організації професійно-практичної підготовки за рівнями:

ОО – ознайомчо-орієнтовний. Знання даного рівня забезпечують орієнтувальне уявлення про поняття, що викладаються в ЕНК – 60 – 73 бали;

ПА – понятійно-аналітичний. Педагогічні працівники мають чітке уявлення і поняття про об'єкт, що вивчався, здатні здійснювати смислове виділення, пояснення, провести аналіз, перенесення засвоєних знань у навчально-виробничий процес закладу професійної освіти – 74 – 89 бали;

ПС – продуктивно-синтетичний. Педагогічні працівники мають глибоке поняття про об'єкт, що вивчався, здатні здійснювати синтез, генерувати нові уявлення про освітній процес; переносити засвоєні знання в процес підготовки кваліфікованих робітників.

Критерії оцінювання.

Оцінювання здійснюється за системою ECTS та 100 – бальною шкалою.

1. Кожне виконане практичне завдання із блоку семінарських занять оцінюється максимально в 20 балів (3 блоки x 20 = 60 балів);

2. Модульне методичне завдання оцінюється в 30 балів.

3. Спроектований модуль з ІВТ – 10 балів
Всього – 100 балів.
Рівні сформованості

Результати досягнень:

«Сформовано готовність у педагогічного працівника закладу професійної освіти застосувати компетентнісний підхід при плануванні та організації професійно-практичної підготовки» на рівнях: «ознайомчо-орієнтовному», «понятійно-аналітичному», «продуктивно-синтетичному».

10. ГЛОСАРІЙ КЛЮЧОВИХ СЛІВ

Компетенція – це коло повноважень якої-небудь організації, установи чи особи, що володіє певними знаннями й може ефективно використовувати їх на практиці.

Компетентний – це той, хто здатний високопрофесійно діяти на основі здобутих знань, умінь, навичок та професійного й життєвого досвіду.

Компетентність – це здатність особистості ефективно застосовувати набуті знання, уміння й навички у певній галузі професійної діяльності та повсякденній життєдіяльності.

Компетентності – це певні конструкти, що визначають спрямованість компетентної особистості.

У багатьох європейських країнах сьогодні переглянуто та внесено зміни до навчальних програм, що спрямовані на створення підґрунтя для того, щоб основні результати навчання базувались на досягненні учнями необхідних компетентностей. Більшість науковців говорять про необхідність визначити, відібрати та ґрунтовно ідентифікувати обмежений набір компетентностей, які є найважливішими, інтегрованими, *ключовими*.

Ми вважаємо, що *ключова компетентність* – це суспільно визнаний комплекс певного рівня знань, умінь, навичок, ставлень тощо, який має особистісно-соціально-діяльнісний характер. Ключові компетентності є інтегральними характеристиками якості навчання особистості, пов'язані з їх здатністю цілеспрямованого осмисленого застосування комплексу знань, умінь, навичок, ставлень щодо певного міждисциплінарного кола проблем.

Серед ключових компетентностей слід виділити:

- особистісну (яка пов'язана з внутрішнім світом людини, її світоглядом, потребами, переконаннями, мотивацією, інтересами, схильностями, індивідуально-психологічними особливостями тощо);

- соціальну (яка пов'язана з оточенням, життям суспільства, соціальною діяльністю особистості її взаємодією з соціальним середовищем тощо);

- діяльнісну (що пов'язана з провідною діяльністю особи – гра, навчання, трудова, професійна, наукова діяльність тощо).

Таким чином, завдяки спрямованості особистості (бажань, інтересів, схильностей, ідеалів, індивідуальної картини світу, переконань) на здобутих

знань, розвинутих умінь та навичок, сформованих цінностей - особою набувається соціальний та професійний досвід та формується її компетентність.

11. ЦИФРОВА БІБЛІОТЕКА

I. ЗАГАЛЬНІ ДЛЯ ВСІХ СКЛАДНИКІВ ОСВІТИ	
1.	Конституція України від 28.06.1996 №254/96-ВР https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80
2.	Кодекс Законів України "Про працю" від 10.12.1971 №322-VIII https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08
3.	Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII "Про освіту" https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19
4.	Закон України від 10.02.1998 № 103/98-ВР "Про професійну (професійно-технічну) освіту" https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80
5.	Закон України від 16.01.2020 №463-IX „Про повну загальну середню освіту" https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20
6.	Закон України від 06.06.2019 № 2745-VIII "Про фахову передвищу освіту" https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19
7.	Закон України від 14.10.1992 №2694-XII "Про охорону праці" http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2694-12
8.	КОДЕКС ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ від 2 жовтня 2012 року № 5403-VI (із змінами та доповненнями) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text
9.	Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР «Про звернення громадян» https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80
10.	Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII «Про запобігання корупції» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18
11.	Закон України «Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування» від 23 вересня 1999 року № 1105-XIV (із змінами та доповненнями) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text
12.	Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13 січня 2011 року № 2939-VI https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17
13.	Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII «Про інформацію» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12
14.	Закон України від 05.07.1994 №80/94-ВР «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80
15.	Закон України від 09.04.2015 № 319-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу до публічної інформації у формі відкритих даних» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/319-19
16.	Закон України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію” від 10 лютого 1998 року № 103/98-ВР https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80

17.	Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI «Про захист персональних даних» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17
18.	Закон України від 22 вересня 2011 року № 3773-VI Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17
19.	Земельний кодекс України від 25.10.2001 №2768-III https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14
20.	Указ Президента України 25.06.2013 № 344/2013 «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013
21.	Указ Президента України від 08.11.2019 №837/2019 «Про невідкладні заходи з проведення реформ та зміцнення держави» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/837/2019
22.	Указу Президента України від 30 вересня 2010 р. № 926 "Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні" (поточна редакція) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/926/2010
23.	Постанова КМУ від 21.10.2015 № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF
24.	Постанова КМУ від 4 грудня 2019 р. № 1002 Про затвердження Типового положення про регіональну раду професійної (професійно-технічної) освіти https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1002-2019-%D0%BF
25.	Постанова КМУ від 12 червня 2020 р. № 471 Про затвердження Програми діяльності Кабінету Міністрів України https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/471-2020-%D0%BF#Text
26.	Розпорядження КМУ від 10.06.2020 № 656-р Про внесення змін до методичних рекомендацій щодо формування та розміщення регіонального замовлення на підготовку фахівців та робітничих кадрів https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vnesennya-zmin-do-metodichnih-a656r
27.	Лист МОН No 1/9-433 від 28.08.21 року Про окремі питання діяльності закладів загальної середньої освіти у новому 2021/2022 навчальному році http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/83895/
28.	Наказ МОН No 1182 від 05.11.2021 року Про затвердження Методології та критеріїв проведення гендерного аудиту закладів освіти https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodologiyi-ta-kriteriyiv-provedennya-gendernogo-audituzakladiv-osviti
29.	Лист МОН No 1/9-433 від 28.08.21 року Про окремі питання діяльності закладів загальної середньої освіти у новому 2021/2022 навчальному році http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/83895/
30.	Наказ МОН No 1182 від 05.11.2021 року Про затвердження Методології та критеріїв проведення гендерного аудиту закладів освіти https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodologiyi-ta-kriteriyiv-provedennya-gendernogo-audituzakladiv-osviti

31.	Наказ Державної служби якості освіти України від 11.04.2022 № 01-10/39 «Про затвердження Орієнтовного переліку документів, що є предметом аналізу діяльності місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, їх структурних підрозділів з питань освіти» https://sqe.gov.ua/law/nakaz-derzhavnoi-sluzhbi-yakosti-osviti-69/
32.	Закон України від 19 червня 2022 року № 2312-IX Про внесення змін до Закону України "Про професійну (професійно-технічну) освіту" щодо окремих аспектів підготовки кваліфікованих робітників в умовах воєнного стану та відновлення економіки https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2312-20#Text
33.	Закон України від 14 квітня 2022 року № 2196-IX Про внесення змін до статті 23 Закону України "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію" щодо відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації деяких категорій громадян https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2196-20#Text
34.	Постанова КМУ від 21 червня 2022 р. № 704 Про внесення змін до критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері освітньої діяльності, що підлягає ліцензуванню, та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Міністерством освіти і науки, обласними, Київською міською державними адміністраціями https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/704-2022-%D0%BF#Text
35.	Закон України № 2157-IX від 24.03.2022 "Про внесення змін до деяких законів України у сфері освіти" https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2157-20#Text
36.	Наказ МОН № 278 від 30.03.2022 року Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 04.01.2022 № 3 «Про деякі питання проведення сертифікації в 2022 році» https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/624/6bf/722/6246bf722b174941745311.pdf
II. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ	
1.	Закон України від 10.02.1998 № 103/98-ВР "Про професійну (професійно-технічну) освіту" (із змінами та доповненнями) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80
2.	Закон України від 12.01.2012 № 4312- VI «Про професійний розвиток працівників» (із змінами та доповненнями) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4312-17
3.	Закон України «Про зайнятість населення» від 5 липня 2012 року № 5067-VI (із змінами та доповненнями) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17
4.	Закон України «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності» від 22 червня 2012 року № 5026-VI (зі змінами та доповненнями) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5026-17
5.	Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» 15 вересня 1999 року № 1045-XIV (зі змінами та доповненнями) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-14#Text

6.	Закон України від 01.07.1993 № 3356-ХІІ "Про колективні договори і угоди" http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3356-12
7.	Закон України від 03.03.1998 N137/98-ВР «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/137/98-%D0%B2%D1%80
8.	Закон України «Про формування та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів» від 20 листопада 2012 року № 5499-VI https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5499-17#Text
9.	Закон України від 02.09.2008 № 345-VI «Про підвищення престижності шахтарської праці» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/345-17
10.	«Концепція реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року» (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 р. № 419-р. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2019-%D1%80
11.	«План заходів на 2020-2027 роки щодо впровадження Концепції реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти "Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта" на період до 2027 року», затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2020 № 508-р. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/508-2020-%D1%80
12.	«Концепція підготовки фахівців з дуальної форми отримання освіти», затверджена розпорядженням КМУ від 19 вересня 2018 № 660-р https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/660-2018-%D1%80
13.	«План заходів щодо реалізації Концепції підготовки фахівців з дуальної форми отримання освіти», затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2019 № 214-р; https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/214-2019-%D1%80
14.	Постанова КМУ від 15.04.2013 № 306 «Про затвердження Порядку формування державного замовлення на перепідготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищенню кваліфікації та перепідготовку кадрів» (редакція) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/306-2013-%D0%BF
15.	Спільний наказ МОН та Мінпраці та соціальної політики України від 26.03.2001 № 127/151 (поточна редакція) «Про затвердження Положення про професійне навчання працівників на виробництві» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0315-01
16.	Спільний наказ МОН та Мінпраці та соціальної політики України від 27.12.2006 № 500/861 «Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу на виробництві» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0032-07
17.	Спільний наказ Мінсоцполітики України та МОН України від 15.09.2017 №1482/1277 «Про затвердження змін до Порядку професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації зареєстрованих безробітних», зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 09.10.2017 №1238/31106 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1238-17#Text

18.	Наказ МОН України від 16.05.2006 №373 «Про формування обсягів державного замовлення на підготовку робітничих кадрів у професійно-технічних навчальних закладах Міністерства освіти і науки України». https://ips.ligazakon.net/document/MUS4313
19.	Порядок визнання в Україні професійних кваліфікацій, здобутих в інших країнах, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 2 червня 2021 р. № 576 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-2021-%D0%BF#Text
20.	Положення про реєстр кваліфікацій, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 16.06.2021 № 620 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/620-2021-%D0%BF#Text
21.	Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Типового положення про кваліфікаційний центр» від 22.04.2021 № 452, який зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17 червня 2021 р. за № 804/36426; http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE36426.html https://ips.ligazakon.net/document/RE36426?an=1
22.	Наказ МОН України від 12.04.2021 № 411 Про модернізацію програмного забезпечення Єдиної державної електронної бази з питань освіти https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-modernizaciyu-programnogo-zabezpechennya-yedinoyi-derzhavnoyi-elektronno
23.	Лист МОН України від 14.06.2021 № 1/9-311 Щодо інформаційних матеріалів про документи вступників http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/82827/
24.	Наказ МОН України від 28.04.2021 № 481 Про організацію та проведення Всеукраїнського конкурсу професійної майстерності «WorldSkills Ukraine» у 2021 - 2022 роках https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-organizaciyu-ta-provedennya-vseukrayinskogo-konkursu-profesijnoyi-majsternosti-worldskills-ukraine-u-2021-2022-rokah
25.	Наказ МОН України від 16.02.2021 № 204 Про затвердження положень про реєстри Єдиної державної електронної бази з питань освіти https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-polozhen-pro-reyestri-yedinoyi-derzhavnoyi-elektronnoyi-bazi-z-pitan-osviti
26.	Указ Президента України № 94/2021 від 12.03.21 року Про Національну молодіжну стратегію до 2030 року http://osvita.ua/legislation/other/81510/
27.	Указ Президента України № 211/2021 від 27 травня 2021 року Про персональний склад Ради з питань розвитку професійної (професійно-технічної) освіти https://president.gov.ua/documents/2112021-38993
28.	Постанова КМУ № 1391 від 28.12.2021 року Деякі питання встановлення підвищень посадових окладів (ставок заробітної плати) та доплат за окремі види педагогічної діяльності у державних і комунальних закладах та установах освіти http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/85333/
29.	Наказ МОН № 9 від 05.01.2022 року Про підготовку до проведення у 2022 році вступних випробувань, що проводяться звикористанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/85313/
30.	Постанова КМУ від 07 липня 2022 р. № 769 Про державне замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, на підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів у 2022 році https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/769-2022-%D0%BF#Text

31.	Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2022 р. № 329-р Про внесення змін до методичних рекомендацій щодо формування та розміщення регіонального замовлення на підготовку фахівців та робітничих кадрів https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/329-2022-%D1%80#Text
32.	Наказ МОН №273 від 26.03.2022 "Про затвердження Положення про внутрішню академічну мобільність здобувачів професійної(професійно-технічної) освіти, які навчаються у закладах професійної (професійно-технічної) освіти України" https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0437-22#Text
33.	Наказ МОН №587 від 23.06.2022 "Про організацію роботи консультативних телефонів Міністерства освіти і науки "Вступна компанія 2022 року" https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/62b/595/303/62b5953038e03766950653.pdf
34.	Постанова КМУ від 23 листопада 2011 р. № 1341 Про затвердження Національної рамки кваліфікацій https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF
35.	Спільний наказ Міністерства освіти і науки, молоді і спорту України та Міністерства соціальної політики від 20.04.2012 № 488/225 «Про затвердження Плану заходів щодо впровадження Національної рамки кваліфікацій» Про затвердження Плану заходів щодо впровадження Національної рамки кваліфікацій LIGA:ZAKON
36.	Положення про порядок затвердження та погодження статутів вищих та професійно-технічних навчальних закладів у Міністерства освіти України, затвержене наказом МОН України від 27.10.1999 №370. (поточна редакція) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0800-99
37.	Наказ Мінсоцполітики України від 23.12.2013 № 886 «Про затвердження Переліку робітничих професій, за якими здійснюється підтвердження результатів неформального професійного навчання осіб за робітничими професіями» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0005-14#n13
38.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 14.05.2013 № 499 «Про затвердження Типових правил прийому до закладів професійної (професійно-технічної) освіти України» (із змінами та доповненнями) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0823-13#n15
39.	Наказ МОН України від 06.12.2010 № 1204 «Про затвердження Типових штатних нормативів професійно-технічних навчальних закладів» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0114-11
40.	Наказ МОН від 23.03.2005 № 178 «Про затвердження Примирного положення про порядок звітування керівників

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Рекомендована література

Основна

1. Сілаєва І.Є. Технології навчання професії : Навчально-методичний посібник . Біла Церква: БІНПО УМО НАПН України, 2017. 64 с.
2. Шевчук С.С. Діяльність педагога професійної школи у контексті інноватики: Навчально-методичний посібник для самостійної роботи слухачів курсів підвищення кваліфікації Біла Церква: БІНПО ДВНЗ «УМО» НАПНУ. 2017. 106 с.
3. Шевчук С.С. Навчально-методична діяльність педагога ЗП(ПТ)О на засадах компетентнісного підходу: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 73 с.
4. Шевчук С.С. Реалізація сучасних освітніх практик у професійну підготовку фахівців сфери обслуговування: Навчально-методичний. Біла Церква: БІНПО ДВНЗ «УМО» НАПНУ. 2018. 139с.
5. Шевчук С.С. Сучасні освітні технології у професійній підготовці кваліфікованих робітників: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2022. 158 с.
6. Юденкова О., Височан З., Сопіна О. Технології EdTech як засіб стабільності та неперервності освіти. Інноваційна педагогіка. 2023. № 62. С. 9 – 12.
7. Юденкова О. Шляхи трансформації професійної освіти у нових організаційно-економічних умовах. *Інноваційні трансформації в сучасній освіті: виклики, реалії, стратегії*: тези доп. V Всеукр. відкр. наук.-практ. онлайн-форум. (м. Київ, 20 вересн. 2023 р.). м. Київ, 20 вересня, 2023. С. 250 – 253.
8. Юденкова О. Трансформація професійної освіти: виклики та стратегії відтворення людського потенціалу. Інноваційні технології при підготовці фахівців агропромислового комплексу в умовах повоєнної розбудови України: зб. тез доп. всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., м. Біла Церква, 28 вересня 2023 р. С. 218– 225.
9. Юденкова О. Дослідження соціального партнерства у структурі підготовки кваліфікованих робітників. *Сучасні моделі професійної освіти і навчання як джерело інноваційних трансформацій та механізм інтеграції до європейського та світового економічного простору*: електронний зб. мат. Всеукр. наук.-практ. конф., м. Львів, 21 – 23 вересня 2023 р. С. 113 – 119.
10. Юденкова О. Побудова процесу онбордингу з фокусом на молодого співробітника – випускника ЗП(ПТ)О як умова адаптації до сучасного ринку праці. *Виклики та проблеми охорони праці в закладі професійної (професійно-технічної) освіти*: зб. тез доп. всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., м. Біла Церква, 26 жовтня 2023 р. С. 60 – 66.

11. Юденкова О. Організація та реалізація масових науково-практичних заходів у сфері інститутської діяльності. *Теоретичні та практичні аспекти формування освітнього простору: світовий і вітчизняний вимір*: зб. тез доп. III міжнар. наук. он-лайн конф., м. Львів, 27 жовтня 2023 року, С.255-258.
12. Юденкова О. Фокус-групове дослідження «Шляхи підвищення інвестиційної привабливості та інноваційної діяльності видавничо-поліграфічної галузі м. Дніпро. Логістичні пріоритети для впровадження експертних політик». *Сучасні моделі професійної освіти і навчання як джерело інноваційних трансформацій та механізм інтеграції до європейського та світового економічного простору*: електронний зб. мат. Всеукр. наук.-практ. конф., м. Львів, 21 – 23 вересня 2023 р. С. 52 – 83.
13. Юденкова О. Підготовка кваліфікованих робітників в умовах кластеризації національної економіки. *Психолого-педагогічні аспекти навчання дорослих у системі неперервної освіти*: зб. тез доп. IX міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Біла-Церква, 14 грудня 2023 року
14. European Commission (2020). Commission presents European Skills Agenda for sustainable competitiveness, social fairness and resilience. <https://bit.ly/3M0dCcu>
15. European Commission (2022). Proposal for a Decision of The European Parliament and of The Council on a European Year of Skills 2023. <https://bit.ly/45oXQP3>
16. European Union (2023). Welcome to the European Year of Skills. https://year-ofskills.europa.eu/about_en
17. Семигіна, Т. В. & Баланюк, Ю. В. (2020). Розвиток в Україні механізмів державного регулювання системи професійних кваліфікацій. The system of public administration in the context of decentralization of power (pp. 129-146). Riga : Baltija Publishing.
18. Семигіна, Т. & Гайдук, І. (2022). Оцінювання державної політики щодо кваліфікацій: проблемні питання. Розвиток наукової думки постіндустріального суспільства: сучасний дискурс: II Міжнар. наук. конф. (с. 88-92). Вінниця: Європейська наукова платформа.
19. Семигіна, Т. & Маркевич, Н. (2022). «Зелені» компетентності та «зелені» навички: огляд міжнародного досвіду. *Grail of science*. 16, 400-406.
20. Семигіна Т. В. & Федюк, В. В. (2022). Цифрова компетентність як інструмент регулювання ринку праці. Економіка та суспільство.